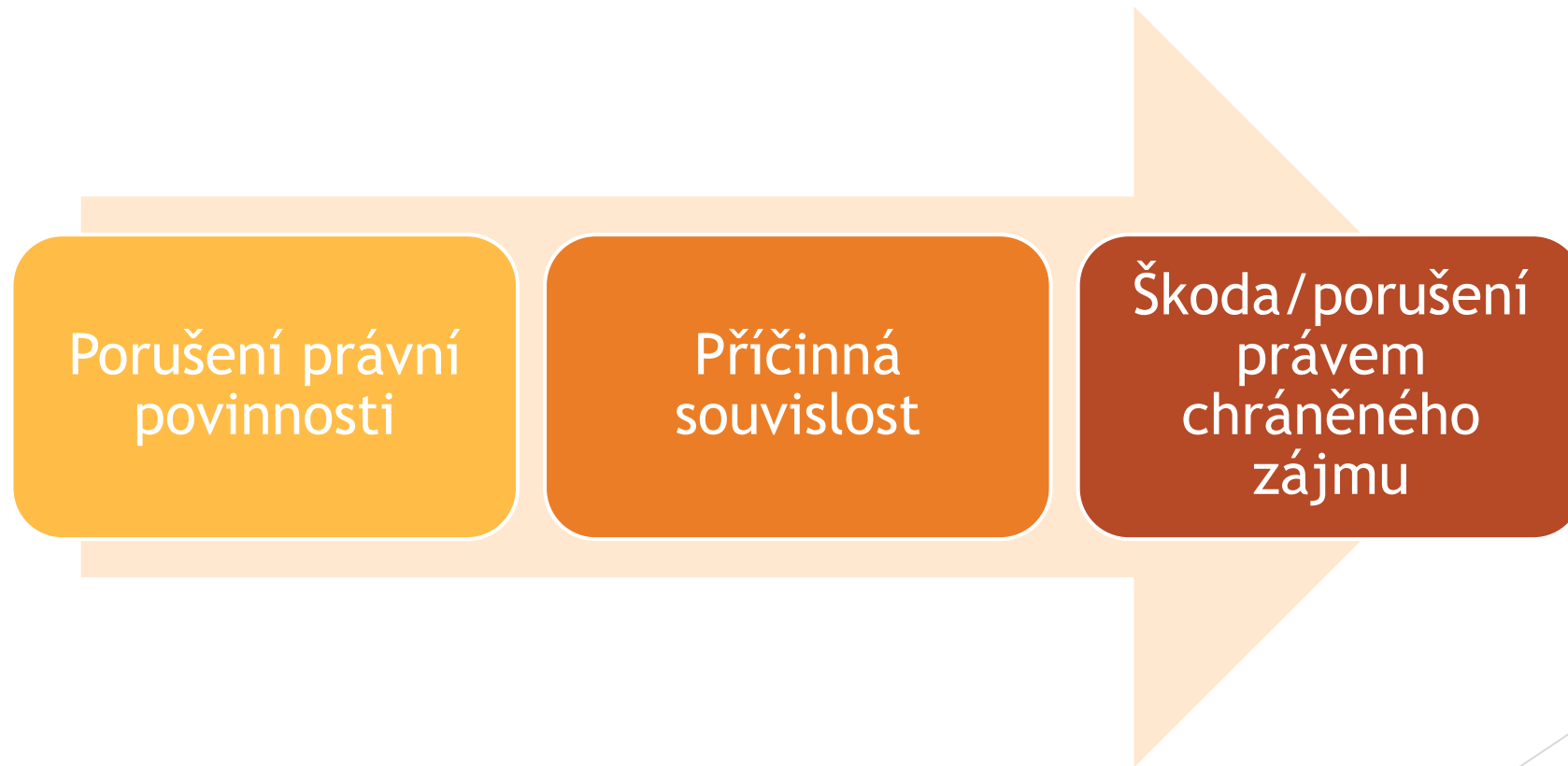


# Právní odpovědnost ve zdravotnictví

# Předpoklady vzniku odpovědnosti



# Porušení právní povinnosti

Povinnost  
daná:

- Ze Smlouvy
- Ze Zákona

Typy  
zavinění

- Úmysl
- Nedbalost

# Lex artis

- ▶ Postup na „obvyklé“ úrovni
  - ▶ Soulad s profesními standardy
- ▶ Pacient má právo na poskytování zdravotních služeb na náležitě odborné úrovni.
- ▶ Lex artis je pojem, který se vztahuje na poskytovatele i zdravotnického pracovníka

# Složky lege artis

- ▶ Odborná kvalifikace zdravotnického pracovníka
- ▶ Poskytování léčební péče dle nejlepších a v dané chvíli dostupných možností
- ▶ Poskytování léčební péče bez nedbalosti
  - ▶ § 2645 - Poskytovatel odpovídá za to, že splní své povinnosti s péčí řádného odborníka; k ujednáním, která to vylučují nebo omezují, se nepřihlíží

# Seznam postupů lege artis

- ▶ V zásadě neexistuje
- ▶ Doporučení českých lékařských společností ...
- ▶ V konečném důsledku volba na lékaři

# Povinnost prevence

- ▶ Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.
- ▶ Povinnost zakročit na ochranu práv jiného každý kdo má kontrolu nad nebezpečnou situací.

# Typy odpovědnosti

Občanskoprávní

Pracovněprávní

Správní

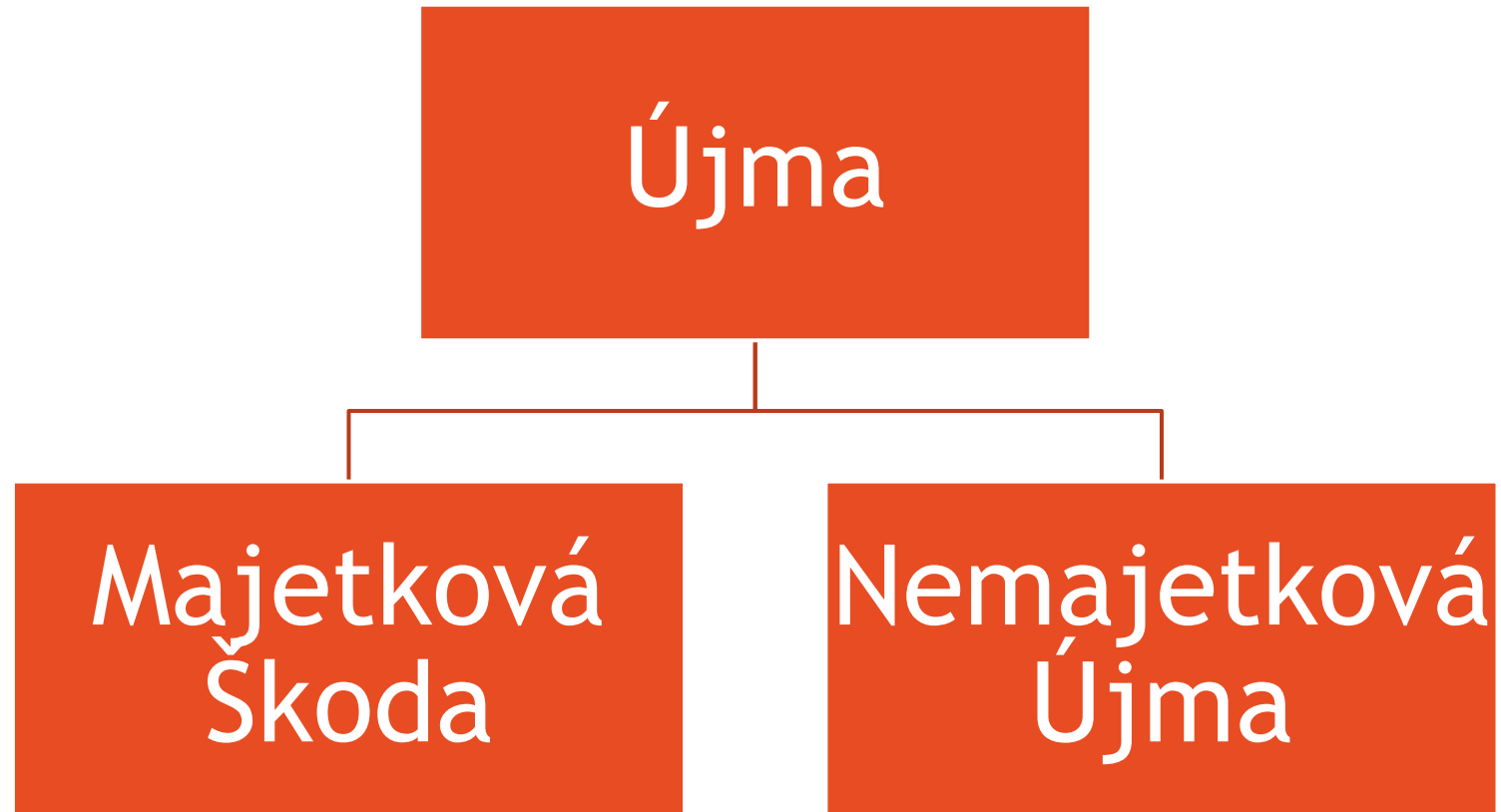
Trestní

Disciplinární



# OBČANSKOPRÁVNÍ ODPOVĚDNOST

# Náhrada újmy



## § 2898 - Nepřihlíží se k ujednání,

- které předem vylučuje nebo omezuje povinnost k náhradě újmy způsobené člověku na jeho přirozených právech,
- způsobené úmyslně nebo z hrubé nedbalosti;
- předem vylučuje nebo omezuje právo slabší strany na náhradu jakékoli újmy.

# Náhoda

- ▶ Újmu způsobenou náhodou nahradí ten, kdo dal ze své viny k náhodě podnět, zejména tím, že poruší příkaz nebo poškodí zařízení, které má nahodilé újmě zabránit.
- ▶ označení přičitatelnosti následků zaviněného jednání škůdce

# Vyloučení protiprávnosti

## Nutná obrana

- Před útokem

## Krajní nouze

- Před hrozící újmou

## Omluvitelné vzrušení

- Při posouzení, zda někdo jednal v nutné obraně, anebo v krajní nouzi, se přihlédne i k omluvitelnému vzrušení mysli

# Povinnosti k náhradě se škůdce zproští,

prokáže-li, že mu ve splnění povinnosti ze smlouvy dočasně nebo trvale zabránila:

- mimořádná
- nepředvídatelná
- nepřekonatelná
- překážka vzniklá nezávisle na jeho vůli.

## §2919 - obohacení z deliktu

- ▶ Obohatil-li se škůdce na úkor poškozeného protiprávním činem nebo na základě jiné skutečnosti, která způsobila škodu, je škůdcovo obohacení i po promlčení práva poškozeného na náhradu škody bezdůvodné.

# Škoda způsobená věcí

- ▶ Kdo je povinen někomu něco plnit a použije při tom **vadnou** věc, nahradí škodu způsobenou vadou věci. To platí i v případě poskytnutí zdravotnických, sociálních, veterinárních a jiných biologických služeb.
- ▶ Nevztahuje se na nesprávně zvolenou věc.
- ▶ Způsobí-li škodu věc sama od sebe, nahradí škodu ten, kdo nad věcí měl mít dohled. (lze se sprostít)



# Škoda na odložené věci

- ▶ Je-li s provozováním nějaké činnosti **zpravidla spojeno odkládání věcí** a byla-li věc odložena na místě k tomu určeném nebo na místě, kam se takové věci obvykle ukládají,
  - ▶ nahradí provozovatel poškození, ztrátu nebo zničení věci tomu, kdo ji odložil, popřípadě vlastníku věci.
  - ▶ Stejně nahradí škodu provozovatel hlídaných garáží nebo zařízení podobného druhu, jedná-li se o dopravní prostředky v nich umístěné a o jejich příslušenství.

# Škoda způsobená informací nebo radou

- ▶ Kdo se hlásí jako příslušník určitého stavu nebo povolání k odbornému výkonu nebo jinak vystupuje jako odborník,
- ▶ nahradí škodu, způsobí-li ji neúplnou nebo nesprávnou informací nebo škodlivou radou
- ▶ danou za odměnu v záležitosti svého vědění nebo dovednosti.

# Rozsah náhrady

# Obecné ustanovení

- ▶ (1) Škoda se nahrazuje uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích.
- ▶ (2) Nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.

# Rozsah

Skutečná  
škoda

Ušlý zisk

# Náhrada při ublížení na zdraví



# Usmrcení

- ▶ Při usmrcení nebo zvlášt' závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.

# Náhrada za ztrátu na výdělků

- ▶ Náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti poškozeného se hradí peněžitým důchodem ve výši rozdílu mezi průměrným výdělkem poškozeného před vznikem újmy a náhradou toho, co poškozenému bylo vyplaceno v důsledku nemoci či úrazu podle jiného právního předpisu.



# Náhrada za ztrátu na důchodu

- ▶ Náhrada za ztrátu na důchodu náleží poškozenému ve výši rozdílu mezi důchodem, na který poškozenému vzniklo právo, a důchodem, na který by mu bylo vzniklo právo, jestliže by do základu, z něhož byl vyměřen důchod, byla zahrnuta náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, kterou poškozený pobíral v době rozhodné pro vyměření důchodu.

# TRESTNĚPRÁVNÍ ODPOVĚDNOST

# Předpoklady trestní odpovědnosti

## Trestný čin

- protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně

## Znaky skutkové podstaty TČ

- *subjekt* (pachatel), *subjektivní stránka* (zavinění - úmysl přímý/nepřímý, nedbalost vědomá/nevědomá), *objekt* (zákonem chráněný zájem) a *objektivní stránka* (jednání, následek a kauzální nexus)

## Předpoklady trestní odpovědnosti

- protiprávní jednání, škodlivý následek a jeho příčinná souvislost s protiprávním jednáním, zavinění (úmyslné zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí nedbalost)

## Specifika ve zdravotnictví

- jednání musí být v rozporu s povinnostmi poskytovat účelnou a hodnotovou péči *lege artis* - hodnotí se příklad o příkladu na základě znaleckých posudků

# Trestné činy proti životu

# Usmrcení z nedbalosti

- ▶ Kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.
- ▶ Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.
- ▶ Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 3 smrt nejméně dvou osob.

# Účast na sebevraždě

- ▶ Kdo jiného pohne k sebevraždě nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán, došlo-li alespoň k pokusu sebevraždy, odnětím svobody až na tři léta.
- ▶ Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti nebo na těhotné ženě.
- ▶ Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let nebo na osobě stížené duševní poruchou.

# Trestné činy proti zdraví

# Těžké ublížení na zdraví (zmrzačení, zohyždění, podstatné stížení pracovní způsobilosti...)

- ▶ Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.
- ▶ Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1
  - ▶ na dvou nebo více osobách,
  - ▶ na těhotné ženě,
  - ▶ na dítěti mladším patnácti let,
  - ▶ na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
  - ▶ na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,
  - ▶ na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
  - ▶ opětovně nebo poté, co spáchal jiný zvláště závažný zločin spojený s úmyslným způsobením těžké újmy na zdraví nebo smrti nebo jeho pokus, nebo
  - ▶ ze zavrženíhodné pohnutky.
- ▶ Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.
- ▶ Příprava je trestná.



# Ublížení na zdraví

- ▶ Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.
- ▶ Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin
  - ▶ na těhotné ženě,
  - ▶ na dítěti mladším patnácti let,
  - ▶ na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
  - ▶ na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
  - ▶ na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání.
- ▶ Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.
- ▶ Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

# Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti

- ▶ Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.
- ▶ Odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.
- ▶ Kdo z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

# Ublížení na zdraví z nedbalosti

- ▶ Kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví tím, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.
- ▶ Kdo z nedbalosti způsobí ublížení na zdraví nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

# Trestné činy ohrožující život nebo zdraví

# Neposkytnutí pomoci

- ▶ Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- ▶ Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

# Šíření nakažlivé lidské nemoci (i z nedbalosti), ohrožení pohlavní nemocí

- ▶ Šíření nakažlivé lidské nemoci - pachatel úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí. Za nakažlivé nemoci se považují choroby stanovené nařízením vlády č. 453/2009
- ▶ V případě některých infekčních onemocnění je k ochraně před jejich vznikem a šířením a k omezení jejich výskytu uložena FO povinnost podrobit se povinnému léčení vyplývající ze zákona o ochraně veřejného zdraví + oznamovací povinnost zdravotnického pracovníka (výjimka z povinné mlčenlivosti)
- ▶ Ochrana společnosti před nebezpečím šíření těchto chorob je tak nadřazena právu pacienta na jeho svobodné rozhodování
- ▶ Taxativní výčet infekčních onemocnění, při jejichž výskytu musí být vždy nařízena izolace a léčení je stanovena vyhláškou č. 306/2012

# Trestné činy proti těhotenství ženy

# Nedovolené přerušení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy

- ▶ Kdo bez souhlasu těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.
- ▶ Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,
  - ▶ spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na ženě mladší osmnácti let,
  - ▶ spáchá-li takový čin za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné těžké újmy,
  - ▶ spáchá-li takový čin zneužívaje tísně nebo závislosti těhotné ženy,
  - ▶ spáchá-li takový čin opětovně, nebo
  - ▶ způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.
- ▶ Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.
- ▶ Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.
- ▶ Příprava je trestná.



# Nedovolené přerušení těhotenství se souhlasem těhotné ženy

- ▶ Kdo se souhlasem těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti.
- ▶ Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
  - ▶ spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na ženě mladší osmnácti let,
  - ▶ získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,
  - ▶ páchá-li takový čin soustavně, nebo
  - ▶ způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.
- ▶ Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.
- ▶ Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.
- ▶ Příprava je trestná.

# Pomoc těhotné ženě k umělému přerušení těhotenství

- ▶ Kdo těhotné ženě pomáhá k tomu, aby
  - ▶ své těhotenství sama uměle přerušila, nebo
  - ▶ jiného požádala nebo jinému dovolila, aby jí bylo těhotenství uměle přerušeno jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství,
  - ▶ bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.
- ▶ Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
  - ▶ spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči ženě mladší osmnácti let, nebo
  - ▶ přispěje-li takovým činem k těžké újmě na zdraví u těhotné ženy.
- ▶ Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, přispěje-li činem uvedeným v odstavci 1 k smrti těhotné ženy.

# Svádění těhotné ženy k umělému přerušení těhotenství

- ▶ Kdo svádí těhotnou ženu k tomu, aby
  - ▶ své těhotenství sama uměle přerušila, nebo
  - ▶ jiného požádala nebo jinému dovolila, aby jí bylo těhotenství uměle přerušeno jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství,
  - ▶ bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- ▶ Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
  - ▶ spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči ženě mladší osmnácti let,
  - ▶ spáchá-li takový čin zneužívaje tísně nebo závislosti těhotné ženy, nebo
  - ▶ přispěje-li takovým činem k těžké újmě na zdraví u těhotné ženy.
- ▶ Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, přispěje-li činem uvedeným v odstavci 1 k smrti těhotné ženy.

# Trestné činy související s neoprávněným nakládáním s lidskými tkáněmi a orgány, lidským embryem a lidským genomem

- ▶ Neoprávněné odebrání tkání a orgánů
- ▶ Nedovolené nakládání s tkáněmi a orgány
- ▶ Odběr tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu
- ▶ Nedovolené nakládání s lidským embryem a lidským genomem

# Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství

- ▶ Skutkové podstaty těchto TČ mohou být nejčastěji při poskytování zdravotní péče naplněny v souvislosti s provedením lékařských zákroků a hospitalizace bez náležitého souhlasu pacienta nebo porušením povinné mlčenlivosti

# Trestné činy obecně nebezpečné

## Ohrožení pod vlivem návykové látky

- Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.
- Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,
  - způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 havárii, dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek,
  - spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvláště nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek, nebo
  - byl-li za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn.

## Neoprávněné přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu

# Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných

- ▶ Přijetí úplatku
- ▶ Křivá výpověď
- ▶ Nepravdivý znalecký posudek
- ▶ Padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezu
- ▶ Nepřekažení a neoznámení TČ

Příklady na závěr



# Paní Žlutá

- ▶ Paní Žluté byla diagnostikována rakovina tlustého střeva, bohužel již v relativně pokročilém stadiu. Po zvážení všech „pro a proti“ se lékaři rozhodli pro odoperování nádoru, s kteroužto variantou paní Žlutá souhlasila. Během operace bylo zjištěno, že nádor je zhoubný a již metastázoval do okolních orgánů. Nádor byl paní Žluté sice vyoperován, ale v důsledku metastáz bylo nutné nasadit chemoterapii a pokračovat v další léčbě. Zdravotní stav paní Žluté v měsících následujících po operaci zaznamenal značné zhoršení a navíc v důsledku chemoterapie trpí paní Žlutá častou nevolností a zvracením. S tímto stavem a neúspěchem lékařů při její léčbě není paní Žlutá vůbec spokojena.

# Paní Žlutá

- ▶ Může v kontextu zhoršení svého zdravotního stavu nárokovat po lékaři náhradu škody na zdraví?

- ▶ V tomto kontextu odpovědnost na straně poskytovatele zdravotních služeb hledat nemůžeme. Nesporné je, že zdravotní stav paní Žluté se ani po aplikované léčbě nezlepšil, navíc dochází k jeho dalšímu zhoršování. Na druhou stranu odpovědnost za škodu vzniká porušením práva stanovené povinnosti, přičemž je nutné, aby byla tato škoda zaviněná, ať už úmyslně či z nedbalosti. Pro účely poskytování zdravotních služeb v rámci smlouvy o péči o zdraví stanovuje § 2645 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, speciální limitaci odpovědnosti spočívající v tom, že poskytovatel zdravotních služeb odpovídá za to, že splní své povinnosti s péčí řádného odborníka. Jinými slovy poskytovatel zdravotních služeb odpovídá „pouze“ za to, že dotyčné zdravotní služby poskytuje de lege artis medicinae, avšak neručí už za jejich úspěšnost, např. v podobě úplného uzdravení pacienta.
- ▶ Stádium nemoci, v němž se nachází paní Žlutá, tedy pokročilé stádium, v němž již rakovinné buňky přesáhly stěnu tlustého střeva a rozšířily se do zbytku těla, je navíc úspěšné u méně než 10 % případů, respektive toto procento pacientů přežije po dobu následujících pěti let, a tedy ani bezchybná léčba nemůže být zárukou úspěchu. V tomto případě tedy právo na náhradu škody na zdraví paní Žluté nevzniklo.

# Pan Kovář

- ▶ Pan Kovář absolvoval u svého registrujícího lékaře pravidelnou preventivní prohlídku, při níž mu byla mimo jiné odebrána krev. Asi za dva a půl měsíce začal pociťovat nečekané změny zdravotního stavu a nakonec mu byla po sérii vyšetření diagnostikována Hepatitida typu B. Vzhledem k omezené množině způsobů, jimiž se tato infekční nemoc šíří (především tělními tekutinami), má pan Kovář silné podezření, že k nakažení došlo při odběru krve během zmíněné preventivní prohlídky.

# Pan Kovář

- ▶ Odpovídá za škodu na jeho zdraví poskytovatel zdravotních služeb? Pokud ano, za jakých podmínek?

- ▶ Dle § 2910 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, škůdce odpovídá za škodu, již způsobí v důsledku zaviněného porušení zákonné povinnosti. Mezi zákonné povinnosti patří také povinnost prevence stanovená v § 2900 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, neboli povinnost počínat si tak, aby jednáním škoda nevznikala. Situaci, v níž zdravotničtí pracovníci poskytovali zdravotní služby s použitím nesterilních nástrojů, lze rozhodně zařadit mezi případy porušení prevence proti škodlivému jednání. Navíc zdravotničtí pracovníci jsou v kontextu § 2644 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, odpovědni za to, že splní své povinnosti s péčí řádného odborníka, přičemž používání nesterilních nástrojů je s tímto neslučitelné. Stěžejní otázkou zde bude prokázání příčinné souvislosti mezi onemocněním pana Kováře a odběrem krve, respektive fakt, že jehla, již bylo při tomto odběru použito, byla infikovaná. Pokud se však prokáže, že nákaza byla skutečně přenesena nesterilní jehlou, bude za škodu na zdraví odpovídat poskytovatel zdravotních služeb.

# Pan Kovář

- ▶ Pokud se ukáže, že se pan Kovář skutečně nakazil injekční jehlou, existuje možnost, že by poskytovatel zdravotních služeb odpovědnost za škodu způsobenou na jeho zdraví nenesl?

- ▶ Dle nové právní úpravy má poskytovatel zdravotních služeb povinnost hradit jen tu škodu, u níž se prokáže, že vznikla porušením zákonné povinnosti (§ 2910 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku), a pokud tedy poskytovatel prokáže, že nedošlo k zanedbání povinností, za škodu odpovídat nebude. Na jednu stranu lze předpokládat, že liberace v případě pana Kováře možná nebude, jelikož povinností zdravotnického personálu je mimo jiné dbát o sterilitu nástrojů; na stranu druhou však lze vnímat celou situaci jako oslabení pozice pacienta.